

Vi Taiwan 鑿 - 癩餃 典 瓮 -

Taiwan ?r landet som inte finns

Om Taiwan

潛”鑿 vitaiwan

搭蕨票 : 2012/2/9 12:00:00

Det finns ett Kina d?r det r?der diktatur. Detta Kina har ambassader runt om i v?rlden.

Det finns ett Kina d?r det r?der demokrati. Men den demokratiska delen av Kina f?r inte ha n?gon ambassad i Stockholm eller n?got av de andra EU-l?nderna.

Det ?r en bakv?nd ordning.

Den 14 januari gick Taiwan till val. President Maa Ying-jeou fr?n Kuomintang-partiet fick f?rnyat f?rtroende. Han f?respr?kar en pragmatisk v?g. Taiwan ska utveckla relationerna med Kina i form av handel, turism och investeringar. Men Taiwan ska forts?tta sv?va i ett folkr?ttsligt tomrum – en sj?lvst?ndig stat som inte ?r erk?nd av omv?rlden.

Det liberala partiet har f?respr?kat att Taiwan ska utropa sin sj?lvst?ndighet. Och partiet lanserade Tsai Ing-wen som landets f?rsta kvinnliga presidentkandidat.

L?nge s?g det j?mnt ut i opinionsm?tningarna. Men p? valdagen vann Maa-Ying-jeou en ?vertygande seger.

Men det skedde ocks? n?got annat – och mer anm?rkningsv?rt:

Människor på det kinesiska fastlandet kunde följa valet via internet, utan att hemsidorna blockerades av den kinesiska censuren. Kinesiska bloggare kommenterade valet. Den officiella kinesiska nyhetsbyrån Xinhua rapporterade om det.

Den regeringstroga kinesiska tidningen Global Times skriver att valet i Taiwan rörde vid kinesernas nerv.

Tidningen konstaterar att det även på fastlandet ställs många frågor om demokrati. Global Times varnar för att demokrati kanske inte fungerar i "gigantiska länder som Kina". Tidningen uttrycker en oro för att Kina ska falla sönder.

När jag ska skriva en krönika om Taiwan är ett av de stora problemen att beskriva vad Taiwan är för något. En stat, med eget parlament, egen regering och egen president. Något av en regional ekonomisk stormakt. Ett exempel: När företaget från Taiwan flyttar till Kina är det bland annat för att länekostnaderna i Taiwan har blivit för höga (känns det igen?)

Samtidigt är Taiwan ett land som inte finns. Den kommunistiska regimen i Peking anser att Taiwan är en del av Kina – och förbehåller sig rätten att fixa det med våld. Även i länder som Sverige och USA är det officiell politik att det bara finns ett Kina – och regeringen i Peking är Kinas enda lagliga regering.

Även regeringen i Taiwan förutsätter att det bara finns ett Kina.

När kommunisterna tog makten i Kina 1949, flydde den nationalistiska regeringen till Taiwan. Fortfarande är det officiella namnet på Taiwan "Republiken Kina".

Så i Kina satt en stenhård kommunistisk diktatur. I Taiwan styrde en nationalistisk diktatur, med Kuomintang som enda tillåtna parti. Det var alltså två diktaturer som gjorde anspråk på att representera Kina. Efterhand blev det orimligt att låta det lilla Taiwan representera hela Kina. 1971 tvekade Republiken Kina ut ur FN och ersattes av

Folkrepubliken Kina.

På 80-talet demokratiserades Taiwan. En del av Kina fick därmed en regering med folklig förankring, utsedd efter fria val.

Det är den bakvända ordningen: att det demokratiska Taiwan upplever fortsatt politisk isolering. I Europa är det bara Vatikanen som har diplomatiska förbindelser med Taiwan.

Taiwans liberala parti har sitt ursprung i grupper som kämpade mot Kuomintangsk autoritetens styre. Partiet har förrespråkat att Taiwan ska utropa sin självständighet.

Men för Kina är varje antydning till motstånd mot "ett-Kina-politiken" ett rätt skynke.

Det besked som människor i Taiwan gav i valet den 14 januari var: Bevara saker och ting som de är. Ta inga risker, genom att utmana Kina. Därför röstade de på Kuomintangsk presidentkandidat Maa Ying-jeou. Oppositionen, det liberala partiet, har börjat ompröva sina ambitioner att utropa Taiwan som självständig stat.

Jag kan sympatisera med linjen att Taiwan borde få sin självständighet. Taiwan har utvecklat en egen modell, med stor framgång. Men samtidigt: Maa Ying-jeous pragmatiska politik leder till att allt fler kineser besöker Taiwan, att allt fler kinesiska företag gör affärer med Taiwan. Och den vardagliga kontakten mellan människor kan utgöra en enorm kraft för förändring. Som Global Times skrev: "Även på fastlandet ställer många frågor om demokrati. Om regimen i Peking vill ta steg mot demokrati kan den förlora av Taiwan. Om den till varje pris vill hålla sig kvar vid makten kan Taiwan bli ett allvarligt hot."

Oavsett vilket borde Sverige och EU göra allt för att utveckla kontakterna med den demokratiska delen av Kina.

by LARS STR?MAN fr?n [NA](#) tidning